

METODICKÝ ÚVOD – 2. stupeň ZŠ

Interaktivní pracovní listy

Obsah

Základní informace	2
Cíl	2
Cílová skupina	2
Zdroj	2
Struktura materiálu	2
Umístění na webu	4
Práce s materiálem	4
Zařazení interaktivních pracovních listů v hodinách angličtiny	4
Zařazení interaktivních pracovních listů v oborových hodinách	5
Hodnocení pracovních listů	5

Základní informace

V rámci grantového projektu s registračním číslem CZ.1.07/1.1.00/55.0003 vznikl soubor 100 interaktivních pracovních listů, které se staly součástí webového portálu www.english-plus.cz.

Cíl

Cílem materiálu je podpořit prohlubování a opakování, případně získávání nových poznatků prostřednictvím cizího jazyka, konkrétně angličtiny. Vytvořené interaktivní pracovní listy navíc mohou sloužit jako zábavný doplněk standardní výuky.

Cílová skupina

Interaktivní pracovní listy jsou určeny především žákům a pedagogům 2. stupně základních škol. Náš tým autorů vytvořil databázi interaktivních pracovních listů, které mohou posloužit žákům jako zábavný prostředek k procvičení dané jazykové a oborové oblasti a učitelům jako prostředek ke zjištění míry osvojení si znalostí a dovedností žáků, případně jako doplněk ke standardním učebním materiálům a metodám výuky.

Zdroj

Zdrojem pro tvorbu interaktivních pracovních listů byly především učební osnovy pro 2. stupeň ZŠ. Interaktivní pracovní listy se v rámci jednotlivých předmětů a ročníků dotýkají témat, která jsou obsahem učebních osnov pro dané ročníky a předměty.

Struktura materiálu

Každý interaktivní pracovní list je uvozen krátkou přehlednou **hlavičkou**, kde naleznete následující údaje:

- a) název
- b) doporučený ročník
- c) předmět
- d) cílový jazyk

Ad a) Název interaktivního pracovního listu vyjadřuje téma, zaměření nebo typ úkolu daného pracovního listu.

Ad b) Informace o doporučeném ročníku, pro který byl interaktivní pracovní list vytvořen, je pouze orientační. Vždy záleží na jazykové vybavenosti a oborových znalostech konkrétních žáků. Učitel/ka musí rozhodnout, zda byl žák s tématem zpracovaným v daném interaktivním listu již seznámen v daném oborovém předmětu nebo zda jazykové struktury obsažené v pracovním listu jsou žákovi známé. Pokud jsou obsažená témata či jazyk žákovi neznámé, doporučujeme krátký úvod nebo zařazení interaktivního pracovního listu později, až bude dané učivo v rámci výuky předmětu či angličtiny probráno.

Ad c) Z této informace se dozvíte, pro jaký předmět je pracovní list primárně určen. Je však pravdou, že mnoho interaktivních pracovních listů v souboru je založeno na mezipředmětových vazbách, takže stejný pracovní list lze zařadit v několika různých předmětech.

Ad d) Cílový jazyk informuje uživatele o jazykových strukturách, jak gramatických tak slovních, které jsou v daném pracovním listu obsaženy nebo procvičovány. Opět je na zvážení učitele/učitelky, zda úroveň jazykového obsahu pracovního listu odpovídá jazykovým znalostem konkrétních žáků a zda je tudíž pracovní list pro ně vhodný.

Samotné „**tělo**“ **pracovního listu** je možné rozkliknout poklepem na název pracovního listu. Pracovní list je zpracován ve formě interaktivního cvičení, v rámci něhož žáci samostatně plní zadané úkoly. V interaktivních pracovních listech se objevuje několik typů úkolů, jako např. doplňování vět vhodnými slovy, řazení textu či písmen do správného sledu, volba správného řešení ze dvou či tří možností, popisování částí obrázku atd. K práci s interaktivními pracovními listy a k vypracování zadaných úkolů používají žáci myš, kterou buď poklepávají na dané varianty, nebo přetahují slova, věty, odstavce či obrázky na určená místa.

Umístění na webu

Na webové stránce www.english-plus.cz je v každém z devíti školních předmětů vytvořena samostatná sekce s názvem „Interaktivní pracovní listy“, ve které jsou všechny interaktivní pracovní listy vztahující se k danému předmětu umístěny. Všechny interaktivní listy jsou zároveň připojeny k již existujícím relevantním aktivitám a pracovním listům na zmíněném webovém portálu. To znamená, že po kliknutí na daný interaktivní pracovní list k jiné aktivitě, je u této aktivity možné se na něho prokliknout skrze ikonku umístěnou pod aktivitou.

Práce s materiálem

Zařazování interaktivních pracovních listů do výuky a metody práce s nimi závisí na skutečnosti, zda se jedná o samotnou výuku anglického jazyka (tzv. soft CLIL metodu) nebo o výuku jiného předmětu a dovedností skrze anglický jazyk (tzv. hard CLIL metodu).

Zařazení interaktivních pracovních listů v hodinách angličtiny

Pokud se rozhodnete pro zařazení některého z interaktivních pracovních listů v rámci výuky anglického jazyka, doporučujeme dopředu si ověřit, zda se žáci již s oborovým tématem, které je obsaženo v pracovním listu, seznámili v hodinách příslušného předmětu. Je vhodné úzce spolupracovat s vyučujícím příslušného předmětu a plán práce přizpůsobovat tématům probíraným v daném předmětu. Angličtinář/ka se tak může například dohodnout, že dané téma žákům představí v hodině angličtiny skrze cizí jazyk a další upevňování a procvičování látky pak může probíhat v hodinách příslušného předmětu v angličtině nebo v mateřském jazyce pod vedením oborového učitele.

V hodinách angličtiny se při zařazování interaktivních pracovních listů spíše akcentuje jazykové a gramatické hledisko daného tématu. Je tedy možné daný pracovní list využít nejen k prezentaci či upevňování témat oborových, ale i jazykových, jako je např. minulý čas prostý, stupňování přídavných jmen nebo například slovní zásoba potřebná pro nakupování apod.

Zařazení interaktivních pracovních listů v oborových hodinách

Opačná varianta je ovšem v českém vzdělávacím prostředí běžnější a pravděpodobně schůdnější. Je to situace, kdy oborové téma představí oborový učitel v příslušné hodině anglicky nebo v mateřském jazyce, nové téma procvičí a podpoří žáky v jeho upevnění. K případnému dalšímu upevnění a procvičování pak může docházet následně i v hodinách angličtiny.

Použití interaktivních pracovních listů v oborových předmětech akcentuje naopak obsah, tudíž forma jakou je obsah prezentován a procvičován (tj. jazykové a gramatické struktury) by neměla výuku narušovat. Před použitím interaktivního pracovního listu tedy určitě doporučujeme konzultaci ohledně stávající jazykové vybavenosti žáků s příslušným angličtinářem. Je vhodné, aby žáci při prezentaci a procvičování daného tématu v cizím jazyce měli alespoň základní povědomí o gramatických a jazykových strukturách objevujících se v daném pracovním listu. Seznámení se s daným oborovým učivem a jeho upevnění pak bude pro žáky efektivnější – budou totiž věnovat více pozornosti obsahu než formě. Pokud by jazykové a gramatické struktury byly žákům zcela neznámé, může se stát, že jim budou věnovat přílišnou pozornost a samotný sdělovaný obsah bude upozaděn. Doporučujeme tedy po konzultaci s příslušným angličtinářem/angličtinářkou zařazovat dané interaktivní listy podle aktuální jazykové zdatnosti žáků.

Ať zvolíte jakýkoliv postup prezentace a procvičení, doporučujeme dané téma vhodně uvést a zasadit do kontextu učiva tak, aby se žáci v nové látce lépe orientovali. Doporučujeme tedy úzkou spolupráci dotyčných pedagogů a zařazování pracovních listů dle učebních plánů.

Hodnocení pracovních listů

U každého pracovního listu je žákům poskytnuta zpětná vazba. Většina pracovních listů je hodnocena po stisknutí tlačítka „ODESLAT“ případně „DOKONČIT A ODESLAT“, některé z nich jsou vyhodnoceny po vypracování automaticky. Následně žák získá jak informaci o procentuální úspěšnosti svých odpovědí, tak slovní hodnocení svého výkonu. Pokud chce žák vidět, které odpovědi byly správné a které chybné, má možnost kliknout na tlačítko „UKÁZAT ŘEŠENÍ“. Pracovní listy, které obsahují úkoly vyžadující okamžitou reakci, jsou vyhodnocovány průběžně a podávají žákům okamžitou zpětnou

CLIL na ZŠ
CZ.1.07/1.1.00/55.0003

vazbu, např. pokud má žák umístit předmět dle zadání na konkrétní místo v obrázku, program mu umožní plnění dalšího úkolu až poté, co stávající úkol splní správně. Dalším podobným případem jsou pracovní listy, kde žáci splní jeden úkol a teprve v momentě, kdy jsou si jistí svou odpovědí, kliknou na tlačítko „DALŠÍ“, čímž si nechají poslat další úkol (např. srovnávání písmen do podoby konkrétního slova).

Po vyhodnocení pracovního listu je žák vždy verbálně ohodnocen v krátkém audiovizuálním spotu, po němž následuje krátké písemné a procentuální hodnocení úspěšnosti, které si žák přečte na obrazovce.

Žák má také možnost kdykoliv práci s interaktivním pracovním listem opakovat kliknutím na tlačítko „ZKUSIT ZNOVU“ a ověřit si tak získání a upevnění znalostí a dovedností.